



**Hallingskarvet  
nasjonalparkstyret**

**Besøksadresse**  
Vesleslåtvegen 13,  
3580 Geilo

**Postadresse:**  
Postboks 325  
1502 Moss

**Kontakt**  
Sentralbord +47 32 26 66 00  
Direkte +47 934 07 549  
[trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no](mailto:trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no)

## Saksfremlegg

Saksbehandler Trond Erik Buttingsrud

Vår ref. 2021/34107

Dato 10.01.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet nasjonalparkstyret	2-2022	09.02.22

### **Klage på vedtak om dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med drift av Klemsbu og kvisting av Klemsburunden.**

#### **Forvalters innstilling**

**Etter delegert myndighet ble det i sak 36-2021 gjort vedtak om dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med drift av Klemsbu og kvisting av Klemsburunden. Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell har klaget på vedtaket. Hallingskarvet nasjonalparkstyret imøtekommer delvis klagen fra nemnda. Det er klagerett på dette vedtaket til Miljødirektoratet.**

Hallingskarvet nasjonalparkstyret gir i sak 2-2022 Finse 1222 AS v/Harald Håland dispensasjon til å kjøre snøskuter for kvisting av Klemsburunden og nødvendig transport av varer og utstyr til Klemsbu.

Dette vedtaket omgjør tidligere vedtak gjort i sak 36-2021.

Dispensasjonen gjelder i tidsrommet 01. desember 2021 til 17. mai 2022.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i forskrift av 22. desember 2006 om vern av Hallingskarvet nasjonalpark § 3 pkt. 6.3 b og d, og forskrift av 22. desember 2006 om vern av Finse biotopvernområde § 3 pkt. 3.3 c og f.

#### **Vilkår for tillatelsen:**

- Kjøring utenom angitte formål er forbudt.
- Kjøring må følge merka/kvista løyper og kjøringen skal holdes på et så lavt nivå som mulig.
- Det må tas hensyn til viltet i området, og en må rette seg etter de henstillinger som eventuelt gis av oppsynet i forhold til villrein og fjellrev.
- Tillatelsen gjelder inntil 40 turer per år.
- Kjøreskjema skal fylles ut før hver tur starter, og medbringes under kjøring. Kjøreskjema skal sendes ferdig utfyllt til Hallingskarvet nasjonalparkstyret når kjøringen er avsluttet og senest innen 1. juni 2022. Manglende tilbakemelding kan føre til at kjøretillatelse ikke innvilges for neste periode.

Denne tillatelse er gitt etter verneforskriftene og naturmangfoldloven. I tillegg

må det innhente tillatelse fra grunneiere og fra kommunen etter motorferdselloven.

Slik forvaltningen oppfatter klagen fra Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell går denne på kjøring i mai måned. Etter vår erfaring er det lite villrein i området i denne perioden, og derfor svært lav sannsynlighet for at villrein blir forstyrret. I faggrunnlaget til «Kvalitetsnorm for villrein» ligger også kalving- og oppvekstområde (overgangen april/mai til siste halvdel av juni) lenger øst enn området kjøringen skal foregå. Etter opplysninger fra søker skal det ikke i 2022 utføres oppussing av Klemsbu etter tursesongen. Forvaltningsmyndigheten endrer derfor tidligere vedtak til nå å gjelde fram til 17. mai 2022. I tillegg endre forvaltningsmyndigheten vedtaket til nå å gjelde for et år. Dette er med bakgrunn i Kvalitetsnormen for villrein som gir forvaltningen en mulighet til å gjøre en grundigere analyse av tidspunkt for motorferdsel i Hallingskarvet nasjonalpark.

### **Saksopplysninger**

Etter delegert myndighet ble det i sak 36-2021 gjort vedtak om dispensasjon til motorferdsel i forbindelse med drift av Klemsbu og kvisting av Klemsburunden.

Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell har i e-post datert 17.12.21 levert inn klage på dispensasjonen som er gitt. Det er ikke bedt om at det iverksettes utsettelse av vedtaket.

Villreinnemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell er å anse som part i saken, og klagen har kommet inn innenfor klagefristen.

I tråd med punkt 12 i Vedtekter for Hallingskarvet nasjonalparkstyre, skal saker som er påklaget etter vedtak gjort med delegert myndighet fra forvalter, vurderes/klagebehandles av styret før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans. Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

### Lovgrunnlaget.

I verneforskriften for Hallingskarvet nasjonalpark § 3 pkt. 6.1, og verneforskrift for Finse biotopvernområde § 3 pkt. 3.1 er det et forbud mot motorferdsel på land, vatn og i lufta under 300 meter.

Forvaltningsmyndighetene kan etter § 3 pkt. 6.3 b og d i verneforskrift for Hallingskarvet nasjonalpark gi dispensasjon til motorferdsel i samband med vedlikehold, stikking og preparering av skiløyper i samband med forvaltningsplanen, og bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport av materialer til vedlikehold og byggarbeid på hytter, støler, klopper o.l. Etter § 3 pkt. 3.3 c og f i verneforskrift av Finse biotopvernområde, kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon til motorferdsel i

samband med vedlikehold og stikking av skiløyper, og bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport av varer, utstyr, ved og materialer til vedlikehold og byggearbeid på Klemsbu.

### Klagens innhold.

Bakgrunn for Villreinnemnda sin klage er at det etter deres mening blir tatt for lite hensyn til at viltet er sårbart på våren.

- Simler er sårbare i økende grad fra inngangen av april og fram mot kalving (april). Simlene må ha absolutt ro under kalvinga (mai), og er også sårbar i tida etter kalving mens kalven er liten (juni).
- Dispensasjonen strider mot dette ved å stimulere til ferdsel ved å holde løypa ved like helt ut mai måned.
- Alminnelige dispensasjoner til motorferdsel bør ikke gjelde lengre enn til 1. april, med unntak for oppdrag som ikke kan løses til andre tidsrom. Med dispensasjon til kjøring med formål å kviste for skiløype bidrar en til det motsatte.

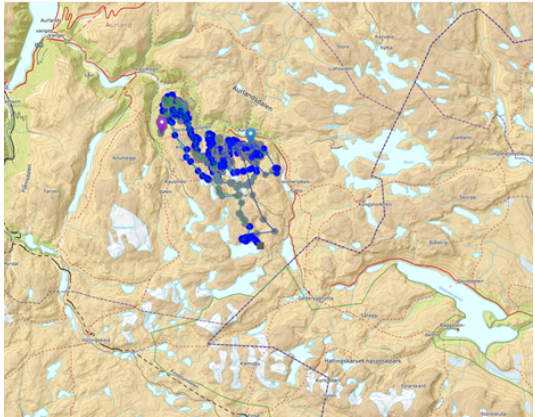
### **Vurdering**

Finse 1222 har i en årrekke drevet kiosksalg fra Klemsbu. I tillegg har de vedlikeholdt kvistingen av Klemsburunden. I perioden fram til sesongen 17/18 har dispensasjonsvedtak gått fram til 18. mai. Etter dette har dispensasjonene gått fram til 31. mai. For vedtak 36-2021 ble dette også gjeldende fram til 31. mai. Bakgrunnen for dette er at det i søknaden sto at det skulle gjøres vedlikeholdsarbeid på Klemsbu etter at tursesongen er over i 2022. Etter at klagen kom inn, har jeg hatt en gjennomgang av søknad med søker. Det viser seg at det ikke skal drives vedlikeholdsarbeid i 2022.

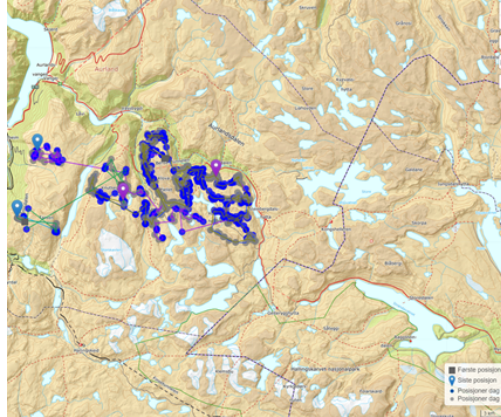
Ferdsel, enten det er fra motorferdsel eller fra turvirksomhet, gir en påvirkning for viltet i nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten ønsker å finne de beste løsningene på hvordan dette kan kombineres.

Vi har over flere år hatt radiomerka villrein i nasjonalpark. Hvordan merka villrein beveger seg viser ikke all ferdsel i nasjonalparken, men gir et hovedinntrykk over hvordan villreinen beveger seg. Under ligger en oversikt over merka dyr og hvordan de beveger seg gjennom vinteren.

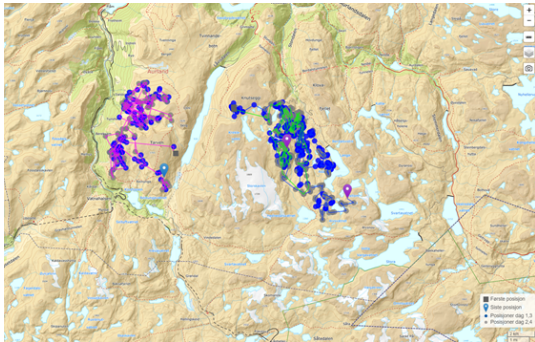
Mars 2021



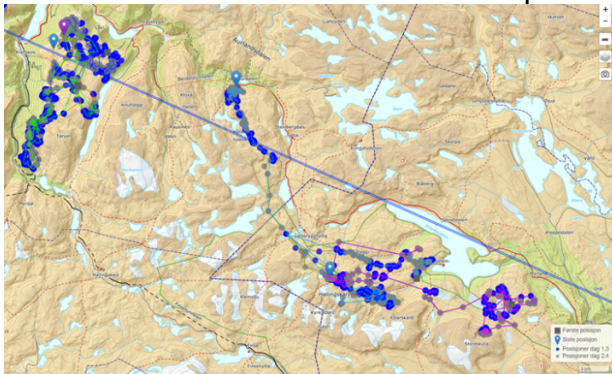
April 2021



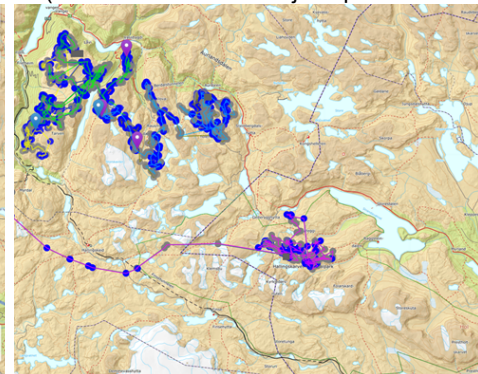
Mai 2021



Mars 2020

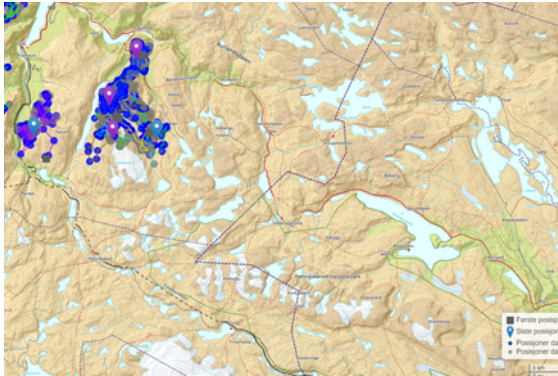


April 2020 (Bukk trekker ut fra nasjonalparken 26.04.20)

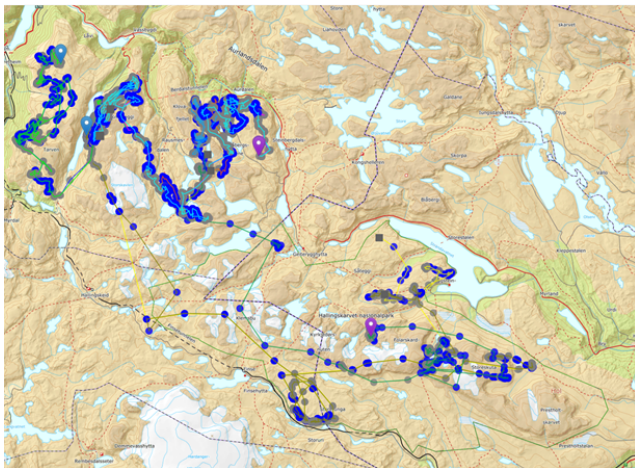




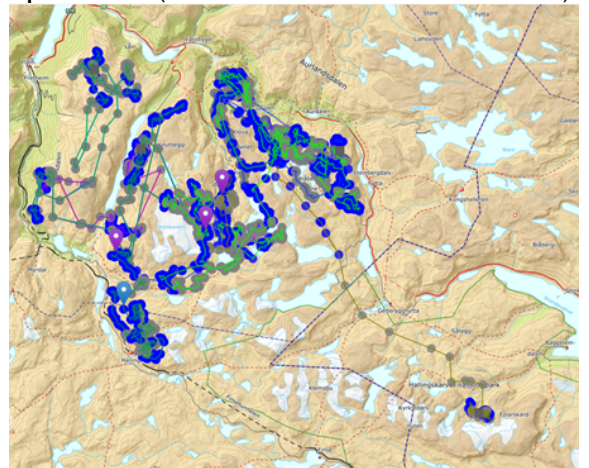
Mai 2020



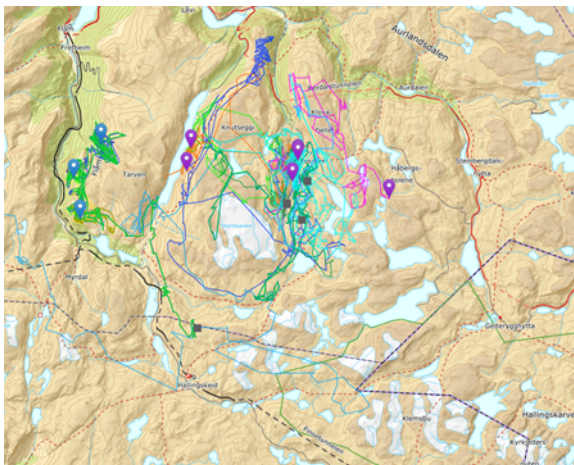
Mars 2019



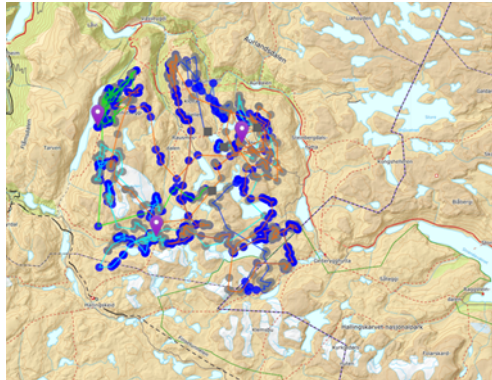
April 2019 (Simle trekker ut fra området 14.04.19)



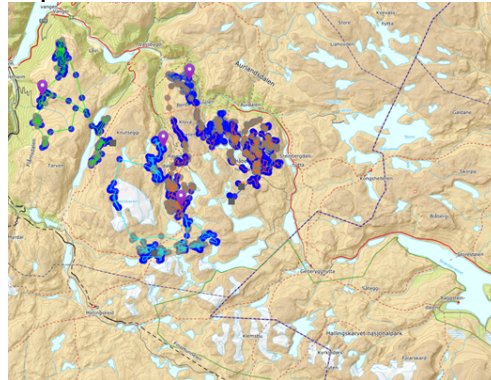
Mai 2019



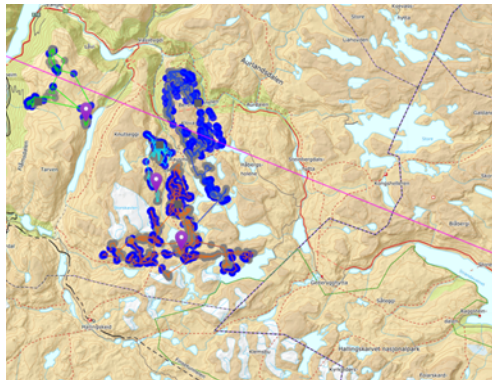
Mars 2018



April 2018



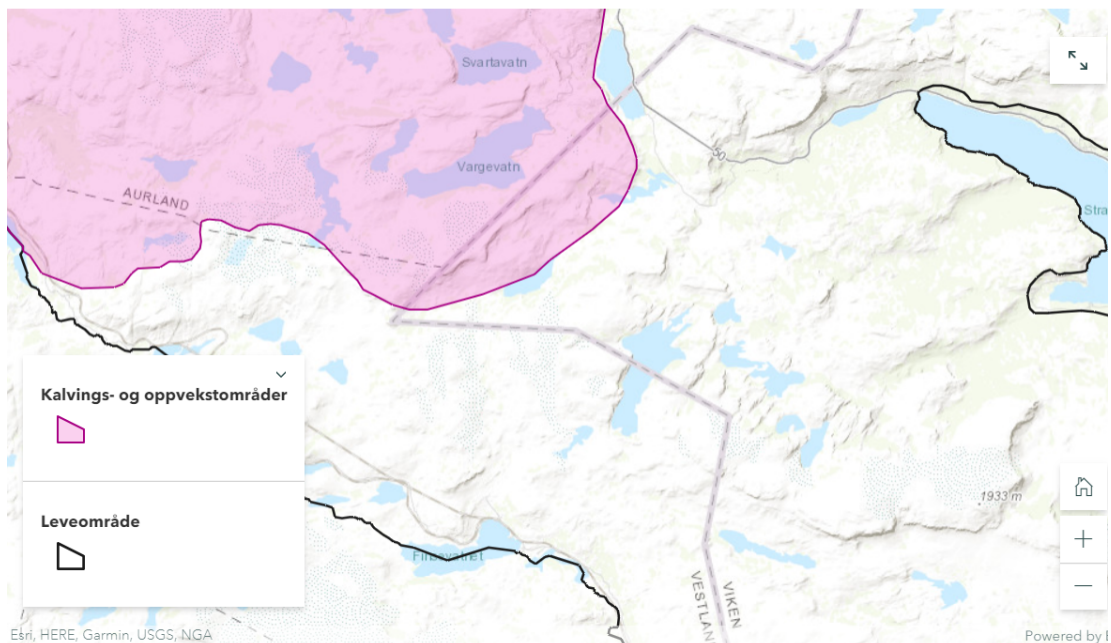
Mai 2018



Ut ifra de merka dyrene er det ingen merka dyr som er i området mellom Klemsbu og Finse i mai. Slik sett vil det være liten konflikt å tillate ferdsel og motorferdsel i mai.

I forbindelse med kartlegging for «Kvalitetsnorm for villrein» har Norsk villreinsenter utarbeidet et faggrunnlag som viser villreinens bruk av området. I kart som viser villreinens arealbruk i kalvings- og oppvekstperioden (overgangen april/mai til siste halvdel av juni) ligger også på dette faggrunnlaget lenger vest enn Klemsbu.





Forvaltningen har en generell praksis på å ikke gi tillatelse til motorferdsel etter 1. mai, og etter tidligere dialog med villreinnemnda også innført 1. april i enkelte saker som siste kjøretidspunkt. Praksisen har vært at vi ønsker så mye av motorferdselen knyttet til transport av saltstein og frakt av ved og utstyr blir gjort så tidlig på vinteren som mulig. Når man ser bevegelsen til de merka dyrene kan man absolutt stille seg spørsmål om dette er en rett måte å forvalte motorferdselssakene. På nord siden av Hallingskarvet, og også på sørsiden er det større aktivitet tidligere på vinteren. Og man kan derfor spørre seg om det er bedre at ferdselen foregår på slutten av vinteren. Dette er viktige spørsmål som forvaltningen må ta opp til diskusjon. Vi får i løpet av utgangen av mars 2022 en konklusjon fra programmet «Kvalitetsnorm for villrein». Denne vil forhåpentligvis også belyse de utfordringer vi har overfor villreinen i nasjonalparken.

I Villreinnemnda sin klage kommer det også fra at de ikke ønsker at Klemsburunden blir merka ut mai måned. Dette også med bakgrunn i villreinens bruk av området. Turisttrafikken ut fra Finse har foregått i samme form over mange år. Om man ønsker å gjøre endringer på hvordan turisttrafikken blir styrt, må dette tas opp på en bredere front en å endre en enkelt motorferdselstillatelse. Konklusjonene fra «Kvalitetsnorm for villrein» kan være et godt utgangspunkt for å ta en slik diskusjon med turistaktører på Finse og DNT.

Slik vedtak 36-2021 er utformet går det ikke fram at det skal drives vedlikehold på Klemsbu. Dette er en mangl i vedtaket. Vedtaket er også gjort som en fireårig dispensasjon. Etter forvalter vurdering ønsker jeg å gjøre et nytt vedtak i saken. Etter samtaler med søker, kom det fram at det ikke skal utføres vedlikeholdsarbeid på Klemsbu. Det er derfor ikke behov for dispensasjon etter tursesonger er over fra 17.

mai og fram til 31. mai. I tillegg ønsker jeg at vedtaket blir gjort for vintersesongen 21/22. Dette for at forvaltningen kan ta inn over seg den nye situasjonen som «Kvalitetsnorm for villrein» legger fram. Forvaltningsstyret får tatt en grundigere diskusjon på hvordan styre motorferdselen i nasjonalparken. Inn i dette tema vil også andre viltarter være med i vurderingene.

For forslaget til nytt vedtak skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Når det gjelder krav til kunnskap om naturmangfoldet i naturmangfoldloven § 8, har forvaltningen god oversikt over omfanget av motorferdsel gjennom de rapporteringsordninger som finnes, og kontroller gjennomført av Statens naturoppsyn. I forhold til naturverdiene er det først og fremst villrein som kan bli påvirket av motorferdsel. Så langt det er mulig holder forvaltningen seg oppdatert på villreinens forflytninger gjennom observasjoner i felt og via GPS-merka dyr. I tillegg bruker forvaltningen aktuell faglitteratur og tidligere erfaringer om villreinens forflytninger i kunnskapsgrunnlaget. Området mellom Finse og Klemsbu er i faggrunnlaget for «Kvalitetsnorm for Villrein» satt som både vinter og sommerbeite. Området er ikke definert som et kalving- og oppvekstområde. Kalvings- og oppvekstområde er i faggrunnlaget omfattet i perioden fra overgangen april/mai til siste halvdel av juni. I området rundt Finse er det satt ut fjellrev og det er føringsautomater og kunstige hi i området. Ved forstyrrelser vil fjellrev og villrein reagere med fluktreaksjon. Dette er naturlige reaksjonsmønster der den enkeltvis forstyrrelse ikke vil true artene. Utover villrein og fjellrev inneholder ikke Naturbasen eller Artskart registreringer av truede eller sårbare arter i området.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsipp er viktig for den totale belastningen fra forstyrrelser og motorferdsel i verneområdet. Det er noe motorferdsel i Hallingskarvet i dag. Denne er konsentrert til noen måneder i vinterhalvåret. Ferdsel på ski og til fots foregår i all hovedsak etter merkede løyper og stier. Det gis kun tillatelse til transport som er helt nødvendig. Vi har vurdert den samlede belastningen av motorferdsel og forstyrrelser i dag til å være akseptabel i henhold til verneformålet. Det totale søknadsomfanget har vært stabilt de siste årene, og vi mener derfor at eksisterende praksis i hovedsak kan videreføres.

Ut ifra sakens karakter mener Hallingskarvet nasjonalparkstyre at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saken, og at naturmangfoldloven § 9 dermed får mindre betydning.

I og med at det er lav sannsynlighet for at naturmangfoldet blir berørt av vedtaket og det ikke kan påvises store effekter av tillatelsen på verdifulle naturtyper og arter, legger Hallingskarvet nasjonalparkstyre til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.